

ОБґРУНТУВАННЯ
до проєкту постанови НКРЕКП «Про прийняття рішення
за результатами розслідування, проведеного на підставі постанови НКРЕКП
від 17 січня 2023 року № 101»

Відповідно до пункту 22¹ частини першої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон), Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу, затвердженого постановою НКРЕКП від 23.09.2020 № 1760 (далі – Порядок), та на підставі постанови НКРЕКП від 17 січня 2023 року № 101 «Про початок розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії, ознаки яких містяться в діях ТОВ «ЕНЕРГОПРОСПЕКТ» та ТОВ «ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ ПУЛЬС» (далі – Постанова 101), проведено розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії у період із 01.12.2022 по 10.01.2023.

Під час розслідування досліджено та опрацьовано інформацію, отриману від ДП «ОПЕРАТОР РИНКУ», НЕК «УКРЕНЕРГО», а також від учасників ринку електроенергії, що мали договірні взаємовідносини із суб'єктами розслідування.

ТОВ «ЕНЕРГОПРОСПЕКТ» та ТОВ «ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ ПУЛЬС» в межах проведення розслідування не надали відповіді щодо запитуваної НКРЕКП інформації. Також представники вказаних суб'єктів розслідування не з'явилися для участі у слуханнях, призначених НКРЕКП за процедурою розслідування.

Враховуючи невиконання суб'єктами розслідування вимог пункту 4 частини другої статті 17 Закону щодо надання у визначені Регулятором строки, але не менш як протягом 10 робочих днів, завірених в установленому законодавством порядку копій документів, пояснень та іншої інформації, пов'язаної з провадженням такими суб'єктами ліцензованої діяльності, необхідних для виконання покладених функцій, відповідно до постанов НКРЕКП від 22.03.2023 № 505 «Про проведення позапланової невиїзної перевірки ТОВ «ЕНЕРГОПРОСПЕКТ» та від 22.03.2023 № 506 «Про проведення позапланової невиїзної перевірки ТОВ «ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ ПУЛЬС» здійснено позапланові невиїзні перевірки дотримання ТОВ «ЕНЕРГОПРОСПЕКТ» (код ЄДРПОУ 44665995), ТОВ «ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ ПУЛЬС» (код ЄДРПОУ 44632734) вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та Ліцензійних умов з перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності), затверджених постановою НКРЕКП від 27 грудня 2017 року № 1468 (далі – Ліцензійні умови з перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності)), за період діяльності ТОВ «ЕНЕРГОПРОСПЕКТ» та ТОВ «ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ ПУЛЬС» з 17 січня 2023 року по 22 березня 2023 року.

За результатами проведених позапланових невізних перевірок прийнято постанови НКРЕКП від 25.04.2023 № 740 «Про накладення штрафу на ТОВ «ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ ПУЛЬС» за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушення Ліцензійних умов з перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності), від 25.04.2023 № 739 «Про накладення штрафу на ТОВ «ЕНЕРГОПРОСПЕКТ» за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та порушення Ліцензійних умов з перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності), а також розпорядження НКРЕКП від 25.04.2023 № 115-р «Про усунення порушень ТОВ «ЕНЕРГОПРОСПЕКТ» (далі – Розпорядження № 115-р) та від 25.04.2023 № 116-р «Про усунення порушень ТОВ «ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ ПУЛЬС» (далі – Розпорядження № 116-р), якими НКРЕКП зобов'язала зазначені Товариства усунути порушення нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та у строк до 15.05.2023 надати до НКРЕКП відповіді на запити НКРЕКП від 24.01.2023 № 880/14.2.1/7-23 та від 01.03.2023 № 2362/14.2.1/7-23, від 24.01.2023 № 879/14.2.1/7-23, та від 01.03.2023 № 2363/14.2.1/7-23 (далі – запити).

В порушення Розпорядження № 115-р та Розпорядження № 116-р жодним із суб'єктів розслідування відповіді на запити станом на 14 червня 2023 року не надано.

Таким чином ТОВ «ЕНЕРГОПРОСПЕКТ» та ТОВ «ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ ПУЛЬС» допущено порушення:

вимог пункту 1 частини другої статті 55 Закону України «Про ринок електричної енергії» в частині обов'язку трейдера дотримуватися ліцензійних умов провадження господарської діяльності з трейдерської діяльності та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;

пункту 6 частини другої статті 55 Закону України «Про ринок електричної енергії» в частині обов'язку трейдера надавати Регулятору інформацію, необхідну для здійснення ним функцій і повноважень, встановлених законодавством;

пункту 4 частини другої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» щодо ненадання у визначені Регулятором строки, але не менш як протягом 10 робочих днів, завірених в установленому законодавством порядку копій документів, пояснень та іншої інформації, пов'язаної з провадженням такими суб'єктами ліцензованої діяльності, необхідних для виконання покладених функцій;

підпункту 22 пункту 2.2 глави 2 Ліцензійних умов з перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності) в частині обов'язку ліцензіата надавати до НКРЕКП документи (їх копії), інформацію (дані, відомості, звітність), необхідні для виконання НКРЕКП своїх повноважень та функцій, в обсягах та у строки (не

менше десяти робочих днів для надання копій документів, пояснень тощо), встановлені НКРЕКП.

За результатами розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії, ознаки яких містяться в діях ТОВ «ЕНЕРГОПРОСПЕКТ» та ТОВ «ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ ПУЛЬС», складено висновок від 25.05.2023 (далі – Висновок).

Погоджений Висновок надіслано НКРЕКП суб'єктам розслідування для ознайомлення та надання заперечень.

ТОВ «ЕНЕРГОПРОСПЕКТ» та ТОВ «ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ ПУЛЬС» заперечень щодо Висновку не надали.

Висновок містить викладення фактичних даних та обставин щодо дій суб'єктів розслідування на ринку електричної енергії у період з 01.12.2022 по 10.01.2023.

Так, за результатами розслідування встановлено, що наміри ТОВ «ЕНЕРГОПРОСПЕКТ» та ТОВ «ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ ПУЛЬС» здійснити між собою торговельні операції з купівлі-продажу електричної енергії за двосторонніми договорами шляхом реєстрації відповідних обсягів електричної енергії через систему управління ринком НЕК «УКРЕНЕРГО» (далі – СУР) мали «штучний» характер, оскільки вказані учасники ринку не мали попередньо придбаних обсягів електроенергії та достатнього обсягу фінансової гарантії.

Водночас, у ході розслідування встановлено, що ТОВ «ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ ПУЛЬС» укладено договори щодо продажу електричної енергії з ТОВ «МБС ІНЖИНІРІНГ», ТОВ «РЕГІОН ЕНЕРГОЗБУТ», ТОВ «ТОРГОВА КОМПАНІЯ «ТРЕЙДРЕСУРС», ДП «ПРОФІТ ХАБ», ТОВ «ЄВРОГАЗ ЛТД», ТОВ «ЦЕНТРЕНЕРГО», ТОВ «КОМПАНІЯ ЮНЕКС» та ПАТ «КІРОВОГРАДГРАНІТ» (далі – покупці) на періоди постачання у I декаді січня 2023 року. У зв'язку з відсутністю у ТОВ «ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ ПУЛЬС» необхідної фінансової гарантії чи попередньо придбаних обсягів електроенергії, реєстрацію продажу електроенергії для вказаних покупців ОСП через СУР було скасовано або відхилено.

Поряд з цим, окремі покупці перерахували для ТОВ «ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ ПУЛЬС» попередню оплату за електричну енергію в загальній сумі **4 895,4 тис. грн.** Також всі покупці, попри їх намагання зареєструвати в СУР дані щодо купівлі електроенергії в ТОВ «ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ ПУЛЬС», фактично не змогли придбати необхідні обсяги електроенергії для виконання власних зобов'язань перед своїми контрагентами та споживачами. За інформацією вказаних покупців наслідком цього стало **утворення значних обсягів негативних небалансів**, які за даними розслідування щонайменше складають **10 845,24 МВт*год**, що спричинило **додаткові витрати у покупців, пов'язані із врегулюванням небалансів**, які становлять не менш як **8 116 550,88 грн** (ПАТ «КІРОВОГРАДГРАНІТ» не надано даних щодо розміру його додаткових витрат).

Таким чином, дії ТОВ «ЕНЕРГОПРОСПЕКТ» та ТОВ «ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ ПУЛЬС» містять ознаки порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії, та призвели до збільшення заборгованості на ринку електричної енергії та додаткових витрат інших учасників ринку електроенергії.

Зокрема, ТОВ «ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ ПУЛЬС» порушило вимоги пунктів 1 та 2 частини другої статті 55 Закону України «Про ринок електричної енергії», пункту 2.1.3 глави 2.1 розділу II та пункту 2.2.5 глави 2.2 розділу II Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307, а також підпункту 8 пункту 2.2 глави 2 Ліцензійних умов з перепродажу електричної енергії (трейдерської діяльності) в частині невиконання укладених угод на РДД, та не здійснення реєстрації обсягів продажу електричної енергії за укладеними договорами.

Розслідуванням підтверджено, що, подаючи повідомлення для реєстрації обсягів купівлі-продажу електричної енергії за ДД до СУР, ТОВ «ЕНЕРГОПРОСПЕКТ» та ТОВ «ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ ПУЛЬС» не мали попередньо придбаних обсягів електричної енергії та у разі прийняття (реєстрації) СУР таких даних у вказаних учасників ринку утворилося б від'ємне сальдоване значення зареєстрованих обсягів електричної енергії за відповідні розрахункові періоди.

Отже, в діях службових осіб суб'єктів розслідування можуть вбачатися ознаки протиправної поведінки на ринку електричної енергії та спроби маніпулювання ринком електричної енергії.

З огляду на зазначене, та враховуючи те, що функціонування ринку електричної енергії має здійснюватися, зокрема, на принципах добросовісної конкуренції, рівності прав на продаж та купівлю електричної енергії, недискримінаційної участі на ринку електричної енергії, керуючись пунктом 6.2 глави 6 Порядку, за результатами розслідування, проведеного на підставі Постанови № 101, Департамент ліцензійного контролю пропонує прийняти постанову, якою передбачити:

Звернутися до правоохоронних органів щодо протиправної поведінки ТОВ «ЕНЕРГОПРОСПЕКТ» (ЄДРПОУ 44665995), ТОВ «ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ ПУЛЬС» (ЄДРПОУ 44632734) на ринку електричної енергії, що може мати ознаки спроб маніпулювання ринком електричної енергії, спрямованих на формування від'ємного сальдованого значення зареєстрованих обсягів електричної енергії.

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про прийняття рішення за результатами розслідування, проведеного на підставі постанови НКРЕКП від 17 січня 2023 року № 101

Відповідно до статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», статті 6 Закону України «Про ринок електричної енергії», пункту 6.2 глави 6 Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 23 вересня 2020 року № 1760, з урахуванням висновку за результатами розслідування, проведеного на підставі постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 17 січня 2023 року № 101 «Про початок розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії, ознаки яких містяться в діях ТОВ «ЕНЕРГОПРОСПЕКТ» та ТОВ «ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ ПУЛЬС», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Звернутися до правоохоронних органів щодо протиправної поведінки ТОВ «ЕНЕРГОПРОСПЕКТ» (ЄДРПОУ 44665995), ТОВ «ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ ПУЛЬС» (ЄДРПОУ 44632734) на ринку електричної енергії, що

може мати ознаки спроб маніпулювання ринком електричної енергії, спрямованих на формування від'ємного сальдованого значення зареєстрованих обсягів електричної енергії.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ